

Sateenkaariperheet^{ry}

Toimintasuunnitelma 2018

Syyskokouksen 24.11.2017 vahvistama

Sisältö

1.	Johdanto	3
2.	Vaikuttamistyö	4
2.1.	Perhepoliittiset tavoitteet 2015–2019	4
2.2.	Vaikuttamistyön toimenpiteet 2018	5
2.3.	Kaikkien perheiden Suomi-hanke 2017–2019	6
2.4.	Yhteistyöverkostojen kehittäminen.....	6
2.5.	Kansainvälinen vaikuttamistyö	7
3.	Ammatillisen työn kehittäminen ja tiedon tuottaminen	8
3.1.	Ammatillinen koulutus sateenkaariperheistä.....	8
3.2.	Sateenkaariperheiden lasten ja nuorten hyvinvointikartoitus 2014–2018	8
3.3.	Väriä perhehoitoon -hanke 2018–2020.....	9
3.4.	Perhe-, rakkaussuhde- ja eroneuvonnan kehittäminen	10
3.5.	Sateenkaariperheiden hyvinvointia koskevat julkaisut.....	10
4.	Vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta	11
	Perhesuhdekeskus	11
4.1.	Monimuotoista vertaistoimintaa perheille	12
	Moninaiset perhemuodot on vuoden 2018 vuositeema	12
	Apilaperheiden perustamiseen ja hyvinvointiin tarjotaan tukea	12
	Koululaisten toiminnassa lapset saavat jakaa kokemuksiaan	13
	Vertaistoimintaa muille erityisryhmille	14
	Vapaaehtoisesti toteutettua paikallistoimintaa 13 paikkakunnalla	14
	Leirimuotoinen vertaistuki palvelee koko Suomea	18
	Rakkaussuhteita voimistava vertaistoiminta ennalta ehkäisee ongelmia	19
	Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen	20
	Perheaikaa	20
4.2.	Vertaistoiminnan kehittämiseen panostetaan neuvonnalla, koulutuksella ja palkitsemisella	21
	Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten koulutukset vuonna 2018	22
4.3.	Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta	22
	Sateenkaariperheiden perhevalmennus.....	23
	Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet.....	24
4.2.	Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta	24
	Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.....	24
	Pride-tapahtumiin perhesisältöjä	24
5.	Tukipalvelut	26
5.1.	Jäsenpalvelujen kehittäminen	26
5.2.	Viestintä.....	26
	Ulkoinen viestintä	26
	Sisäinen viestintä.....	27
5.3.	Hallinto	27
	Seuranta ja arviointi.....	27
	Henkilöstö.....	28
	Toimitilat	28
	Talous	28

1. Johdanto

Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- Ihmisoikeustyötä
- Perhepolitiikan kehittämistyötä
- Lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä
- Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- Moninaisuuskasvatustyötä

Sateenkaariperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Setaan, Väestöliittoon, Sosteen, Parisuhdekeskus Kataja ry:hyn, Nelfaan (Network of European LGBT Families Association), Transgender European ja Ilgaan (International LGBTI Association).

Yhdistyksen tarkoituksena on toimia sateenkaariperheiden lasten, vanhempien ja perhettä suunnittelevien kontaktifoorumina, tukiryhmänä, oikeuksien puolustajana, palveluiden kehittäjänä, tiedontuottajana ja -välittäjänä sekä edunvalvojana.

Tavoitteena on edistää perheiden moninaisuuden huomioimista yhteiskunnassa, lisätä tietoisuutta sateenkaariperheistä, kehittää lainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää tukemaan sateenkaariperheitä heidän kasvatustehtävässään sekä tarjota sateenkaariperheiden jäsenille heidän tarvitsemiaan tukipalveluita.

Vuosi 2018

Vuoden 2018 vuositeema on *moninaiset perhesuhteet*. Vuoden aikana kiinnitetään huomiota perhesuhdekeskuksen laajan perhesuhde-käsitteen mukaisesti muihinkin perhesuhteisiin kuin lapsi/vanhempi-suhteisiin. Kokeillaan ja kehitetään toimintoja, jotka huomioisivat isovanhemmat, sisarukset, serkut, puoliset, ystävät jne. Kartoitetaan sateenkaariperheiden läheisten toiveita yhdistyksen toiminnan suhteen. Vuositeema näkyy ennen kaikkea vertaistoiminnassa, mutta myös vaikuttamistyössä ja ammatillisen työn kehittämisessä.

Vuonna 2018 vaikuttamistyön keskiössä ovat eduskuntavaalivaikuttaminen, uusien perhepoliittisten tavoitteiden tiedottaminen, translaki, sijaissynnytys, äitiyslaki, perhehoidon kehittäminen, hedelmöityshoitosyrjintä, huolto- ja tapaamislaki ja maakuntavaalit. Perhepoliittisen ohjelman mukaisesti nostetaan aiempaa vahvemmin esiin sukupuolen moninaisuutta vaikuttamistyössä.

Vuoden 2018 uutena hankkeena käynnistetään perhehoidon kehittämishanke Väriä perhehoitoon, jos STEA myöntää hankkeelle avustuksen. Vanhoina hankkeina jatkavat Kaikkien perheiden Suomi-, tutkimus- ja Perheaikaa-hankkeet.

2. Vaikuttamistyö

Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö on yksi yhdistyksen kolmesta tärkeästä tehtävästä (ammattillisen työn kehittämisen ja vertaistoiminnan koordinoimisen ohella). Vaikuttamistyössä pyritään edistämään sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien hyvinvointia mahdollisimman laajasti. Vaikuttamistyö on jatkuvan kehittämisen ja oppimisen aluetta. Kaikkien perheiden Suomi -hanke sekä kansainvälinen yhteistyö auttavat yhdistystä kehittämään omaa vaikuttamistyötään.

Pitkän aikavälin tavoitteet:

- Suomalainen yhteiskunta ja kulttuuri arvostavat kunkin perheen yksilöllistä perhe-elämää
- Jokaisen lapsen kasvua, perheen vanhemmuutta ja vanhempien rakkaussuhdetta tuetaan
- Suomalainen lainsäädäntö huomioi sateenkaariperheet yhdenvertaisesti oikeuksissa, velvollisuuksissa ja etuuksissa
- Lainsäätäjä huomioi perheiden moninaisuuden aina uutta lakia säätäessään
- Valtiovallalla on tarkkaa ja pitkäaikaista tutkimustietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista ja tarpeista
- Sateenkaariperheiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta seurataan ja edistetään koordinoitusti valtiovallan toimesta osana jatkuvaa ja hyvin resursoitua valtion seksuaali- ja sukupuolivähemmistöpolitiikkaa
- Sateenkaariperheiden yhdenvertaisuutta valvoo siihen nimetty viranomainen, yhdenvertaisuusvaltuutettu.
- Seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja perheiden moninaisuutta esiin tuovaa moninaisuuskasvatusta tehdään julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämistä ei ole jätetty muutaman pienen järjestön vastuulle vaan sitä tehdään koordinoitusti julkishallinnon ja hyvin resursoitun ja laaja-alaisen kolmannen sektorin toimesta.
- Julkisessa keskustelussa sateenkaariperheistä puhutaan asiallisesti
- Sateenkaariperheet ry on aktiivinen järjestö, joka jatkaa vaikuttamistyötään perhepolitiikassa, ja jolla on resursseja osallistua lastensuojelun kehittämistyöhön ja koordinoita laajaa ja laadukasta vertaistoimintaa.

2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2015–2019

Yhdistyksen vuosikokous asetti keväällä 2014 yhdistykselle seuraavat perhepoliittiset tavoitteet, silmällä pitäen huhtikuussa 2015 järjestettyjä eduskuntavaaleja. Ensimmäistä kertaa vuosikokous asetti perhepoliittisille tavoitteille myös kaksi painopistealuetta: miesten ja useamman kuin kahden vanhemman perheet. Alla mainitut tavoitteet on eritelty tarkemmin ohjelmassa, joka löytyy yhdistyksen nettisivuilta.

- Valtionhallinnon toimintaohjelma seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- Perhevapaat ja -etuudet tasapuolisiksi
 - a. Isyysvapaa miespareille ja etävanhemmille, useammalle kuin kahdelle
 - b. Äitiysvapaata vastaava vapaa miesparille
 - c. Naisparin isyysvapaata vastaava vapaa heti syntymästä
- Yhdenvertainen avioliitto
- Tapaamisoikeus voitava harkita kaikissa tilanteissa
- Useamman vanhemman juridinen vanhemmuus mahdollistettava
 - a. Perheen sisäisessä adoptiossa ei kenenkään tarvitse luopua vanhemmuudestaan
 - b. Lapsen voi tunnustaa eli selittää omakseen useampi kuin kaksi halukasta
- Vanhemmuuden määrittäminen olettaman ja tunnustamisen perusteella yhdenvertaiseksi
- Trans-ihmisten lapsiperhe-elämän haasteita purettava

- a. Translaissa olevasta transsukupuolisten lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta ja naimattomuusvaatimuksesta on luovuttava välittömästi
- b. Transihmisten puolisoineen on saatava kaikki hedelmöityshoidot ja korvaukset yhdenvertaisilla perusteilla
- c. Transihmisten vanhemmuus tunnistettava oikein vanhemmuuslaissa
- d. Transtaustan turhaan paljastavat merkinnät väestö- ym. rekistereissä poistettava, muutettava tarvittaessa esim. vanhemmuuden kirjaamisessa käytettävää kieltä.
- Perheellistymismahdollisuuksien laajentaminen
 - a. Yhdenvertaiset hedelmöityshoidot ja hoitojen korvaukset
 - b. Rohkaistaan perheitä ja lastensuojelua lisäämään sijaishuollon perhehoitoa sateenkaariperheissä
 - c. Adoptioyhteistyötä etsittävä sellaisten ulkomaisten toimijoiden kanssa, jotka sijoittavat lapsia sateenkaariperheisiin
 - d. Edistetään apila- ja ystäväperheiden neuvontaa ja vanhemmuuskumppanien etsimistä
 - e. Säädetään kotimainen, syrjimätön sijaissyntyislaki
- Kaikkien perheiden Eurooppa
 - a. Sateenkaariperheiden vapaa liikkuvuus ja perhesuhteiden yhteinen tunnustaminen
 - b. Maahanmuutto- ja pakolaiskysymyksissä huomioitava sateenkaariperheet muiden perheiden tavoin
- Perhepalvelut kohtaavat sateenkaariperheet asiallisesti ja riittävään tietoon nojautuen
- Opetussuunnitelmat ja oppimateriaalit sisältävät tietoa perheiden moninaisuudesta sekä varhaiskasvatuksessa, yleissivistävässä että ammatillisessa koulutuksessa

2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2018

Vuonna 2018 vaikuttamistyön keskiössä ovat eduskuntavaalivaikuttaminen, uusien perhepoliittisten tavoitteiden tiedottaminen, translaki, sijaissyntyys, äitiyslaki, perhehoidon kehittäminen, hedelmöityshoitosyrjintä, huolto- ja tapaamislaki ja maakuntavaalit. Perhepoliittisen ohjelman mukaisesti nostetaan aiempaa vahvemmin esiin sukupuolen moninaisuutta vaikuttamistyössä.

Toimenpiteet vuonna 2018

- Viedään syyskokouksen vahvistamia perhepoliittisia tavoitteita puoluekokousten, päättäjien ja virkamiesten tietoisuuteen, ja luodaan hallitusohjelmavoitteet vuodelle 2019
- Pyritään saamaan translain uudistaminen hallituksen agendalle yhteisellä vaikuttamistyöllä ihmisoikeusjärjestöjen verkoston kanssa
- Edistetään yhteistyössä kumppaneiden kanssa yhdenvertaisen sijaissyntyislain säätämistä Suomeen
- Tuetaan maakuntavaalityössä Monimuotoiset perheet -verkoston ja Setan maakuntavaalitavoitteita
- Osallistutaan lapsen huolto- ja tapaamislain kokonaisuudistuksen loppuunsaattamiseen eduskuntakäsittelyn ja toimeenpanon aikana
- Huolehditaan, että hallituksen perhevapaaudistus huomioi sateenkaariperheiden, mukaan lukien apilaperheiden tarpeet
- Jatketaan äitiyslaki-kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyn seuranta. Seurataan toimeenpanon etenemistä ja ammattilaisten täydennyskoulutusta.
- Edistetään sateenkaariperheiden yhdenvertaisia hedelmöityshoitoja tukemalla perheitä valittamaan sairaanhoitopiiriin harjoittamasta syrjinnästä tuomioistuimiin
- Käynnistetään yhteistyössä perhehoidon kentän kanssa perhehoidon hanke, joka lisää sateenkaariperheiden määrää perhehoidon resurssina

- Huomioidaan myös adoptioalan koulutuksen tarve perhehoitohankkeen toteutuksessa, ja seurataan adoptioalan kehitystä kun samaa sukupuolta olevien yhteinen adoptio tulee mahdolliseksi vuonna 2017

2.3. Kaikkien perheiden Suomi-hanke 2017–2019

Kaikkien perheiden Suomi -hanke on Monimuotoiset perheet -verkoston yhteistyöhanke, jota Sateenkaariperheet ry hallinnoi. Sen tarkoituksena on tehdä perhepolitiikan ja -työn kehittämis- ja vaikuttamistyötä kymmenen itsenäisen järjestön laajana ja tiiviinä yhteistyönä. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen. Tavoitteena on, että yhteishankkeen myötä syntyy uutta tietoa ja osaamista järjestöjen vaikuttamistyön keinoista ja mahdollisuuksista. Vuonna 2017 käynnistettiin hankkeen toinen hankejakso. Hankkeella on oma yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa.

2.4. Yhteistyöverkoston kehittäminen

Yhdistyksen vaikuttamistyön strategiana on laaja, aktiivinen ja ennakkoluuloton verkostoituminen.

Perhehoidon kehittämisverkosto: Vuonna 2018 luodaan aktiivisesti yhteyksiä lastensuojelun perhehoidon kentällä kun käynnistetään perhehoitohanke yhteistyössä *Perhehoitoliiton, Pelastaa lasten, Pesäpuun, Lastensuojelun Keskusliiton ja Helsingin kaupungin kanssa.*

Monimuotoiset perheet -verkosto: Yhteinen vaikuttamistyön hanke Kaikkien perheiden Suomi, jonka toinen hankejakso käynnistettiin vuonna 2018. Hankkeen lisäksi kokoonnutaan neljä kertaa vuoden aikana yhteiseen kehittämispäivään. Tehdään yhteistyötä vapaaehtoistyön kehittämisessä. Tehdään toiminnan yhteistä arviointia ja kerätään kyselytietoja verkoston vapaaehtoisilta toimijoilta.

Seta, Setan jäsenjärjestöt, Trasek: Tehdään erittäin tiivistä yhteistyötä ennen kaikkea yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä ja tiedottamisessa. Vuonna 2017 käynnistettiin yhteistyössä Perhesuhdekeskus. Muita tärkeitä vaikuttamistyön kumppaneita *Amnesty, Ihmisoikeusliitto, Naisasialiitto Unioni ja Tasa-arvoasiain neuvottelukunta.*

Lastensuojelun Keskusliitto: Keskusliitto on yhdistyksen kumppani tutkimus- ja perhehoitohankkeissa. Yhteisiä julkilausumia sateenkaariperheiden lasten oikeuksista.

Väestöliitto: Yhteistyö Perheikka.fi -hankkeessa jatkuu uudella rahoituksella. Myös Urpot.fi -hankkeessa ollaan mukana. Liitto yhdistyksen kumppani tutkimushankkeessa ja äitiyslakikampanjassa. Julkaisee tutkimushankkeen julkaisut.

Mannerheimin lastensuojeluliitto: Vaikuttamistyön yhteistyökumppani. Liitto kumppanina yhdistyksen tutkimushankkeessa.

Pelastakaa lapset: Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä, perhehoitohankkeessa ja adoptioalan kehittämistyössä. Muita kumppaneita adoptioalan kehittämisessä *Adoptioperheet, Helsingin kaupungin adoptioyksikkö, Interpedia ja Valvira*

Lapsiasiavaltuutettu: Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä. Vuodesta 2014 toiminnanjohtaja asiantuntijajäsenenä lapsiasianeuvottelukunnassa. Toiminnanjohtaja lapsiasiavaltuutetun HLBTI ja lapset –työryhmän puheenjohtajana 2015-2019.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Uuden yhdenvertaisuuslain myötä yhteistyö yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston kanssa on syventynyt. Vaikuttamistyössä sukupuolen moninaisuuden osalta yhteistyötä myös *tasa-arvovaltuutetun* kanssa.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos: Tutkimusyhteistyö yhdistyksen tutkimushankkeessa. Muita tutkimusyhteistyön kumppaneita *Tampereen yliopiston hoitotieteen yksikkö ja Väestöntutkimuslaitos*

Parisuhdekeskus Kataja: Asiantuntijakumppani perhesuhdekeskus-hankkeessa. Yhdistys kumppanina vuosittaisilla parisuhdepäivillä. Muita parisuhdetyön kumppaneita evankelis-luterilaisen kirkon perhetyö, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsinki Missio.

Muita yhdistyksen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat *muut perhe- ja lastensuojelujärjestöt, ev.-lut. kirkon lapsi- ja perhetyö, puolueet, STM, SM, UM ja OKM sekä useiden kuntien lapsi- ja perhetyö.*

2.5. Kansainvälinen vaikuttamistyö

Kansainvälinen yhteistyö ja solidaarisuus ovat olleet vuosikymmenet erityisen vahvaa hlbtioikeuksien edistämässä. Myös Sateenkaariperheet ry:n työssä se on näytellyt merkittävää roolia sekä vahvistamalla yhdistyksen vaikuttamistyötä ja argumentaatiota kotimaassa että mahdollistamalla kansainvälisiin haasteisiin puuttumisen. Sateenkaariperheiden osalta suurin kansainvälistymiseen liittyvä haaste on se, että perheenjäsenten väliset juridiset suhteet saattavat menettää merkityksen, kun perhe siirtyy maasta toiseen.

Yhdistyksen merkittäviä kansainvälisen vaikuttamistyön kumppaneita ovat eurooppalaisten sateenkaariperhejärjestöjen kattojärjestö Nelfa, maailman hlbtijärjestöjen kattojärjestö ILGA ja ennen kaikkea sen eurooppalainen osasto, kansalliset sateenkaariperhejärjestöt eri maissa, europarlamentaarikkojen LGBT-Intergroup, kansainvälisen sateenkaariperhepäivän koordinaatioryhmä, EU:n perusoikeusviraston hlbtiosasto, Euroopan neuvoston hlbtiosasto, oikeuskomissaarin toimisto ja eurooppalaisten perhejärjestöjen kattojärjestö COFACE. Sateenkaariperheet ry on yksi Nelfan perustajajäsenistä.

Toimenpiteet vuonna 2018

- Osallistutaan Nelfan, Ilga-Euroopan ja Ilgan vuosikokouksiin ja niiden yhteydessä järjestettäviin konferensseihin
- Yksi hallituksen jäsen toimii jäsenenä Nelfan hallituksessa 2018–2019
- Osallistutaan seuraavien Sateenkaariperheiden Eurooppapäivien (Nelfa) ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen.
- Yhdessä Nelfan ja muiden mantereiden sateenkaariperhejärjestöjen kanssa järjestetään 6.5.2018 seitsemäs Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.
- Osallistutaan Nelfan ja Ilga-Euroopan perheteemaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin.
- Nostetaan perheteemoja esille kansainvälisissä hlbtijärjestöissä.
- Vaikutetaan suomalaiseen politiikkaan kansainvälisissä lapsi- ja perhekysymyksissä.
- Osallistutaan Venäjältä saapuvien sateenkaariperhepakolaisten tukemiseen. Vaikutetaan maahanmuuttopolitiikkaan.

3. Ammatillisen työn kehittäminen ja tiedon tuottaminen

Ammatillisen työn kehittämistä, siihen liittyvää hanketoimintaa ja tiedon tuottamista sateenkaariperheistä ohjaa yhdistyksen hallituksen vuonna 2014 vahvistama Toiminta- ja rahoitussuunnitelma 2014–2021.

3.1. Ammatillinen koulutus sateenkaariperheistä

Vuodesta 2012 lähtien järjestön koulutustoimintaa toteutettiin ja kehitettiin OKM:n myöntämällä erityisavustuksella. Hanke päättyi vuoden 2017 toukokuussa, mutta järjestön koulutustoiminta jatkuu. Kouluttamisesta vastaavat eri puolilla maata asuvat järjestön kouluttamat vapaaehtoiskouluttajat, hankkeiden työntekijät omilla aihealueillaan, järjestön muu henkilökunta, palkkioperustaiset kouluttajat sekä yhteistyökumppanien kouluttajat.

Tavoitteet

Lisätään lasten ja perheiden parissa toimivien ammattilaisten tietoa ja osaamista sateenkaariperheiden kohtaamisesta ja perheiden erityishaasteista. Tavoitteena on myös kehittää kasvatusta- ja opetusalan sekä sosiaali- ja terveysalan yksiköiden ja oppilaitosten toimintakulttuuria yhä moninaisuudelle avoimemmaksi. Tavoitteena on edistää monimuotoisten perheiden yhdenvertaisuuden toteutumista ja lisätä sateenkaariperheissä elävien lasten ja aikuisten hyvinvointia.

Toimenpiteet vuonna 2018

- Vastataan mahdollisuuksien mukaan kaikkiin ammatillista täydennyskoulutusta koskeviin koulutuspyyntöihin. Koulutuksista peritään pääsääntöisesti palkkio.
- Tarjotaan yhdistyksen ja kumppaneiden asiantuntemusta ammatillisiin suur tapahtumiin, suurten toimijoiden seminaareihin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin tapahtumiin.
- Kartoitetaan jatkorahoitusmahdollisuuksia sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusta- ja opetusalan ammattilaisten täydennyskouluttamiselle ja muulle ammatillisen koulutuksen kehittämistyölle.
- Juurrutetaan kouluttaminen ja ammatillisen koulutuksen kehittämistyö yhdistyksen toimintaan jatkorahoituksesta riippumatta.
- Kehitetään vapaaehtoiskouluttajien tietotaitoa.
- Kehitetään koulutusyhteistyötä Setan kanssa.
- Ohjataan vapaaehtoisia Setan ja muiden yhteistyökumppaneiden kouluttajakoulutuksiin.
- Myös perhesuhdekeskus-, perhehoito- ja Kaikkien Perheiden Suomi -hankkeet sisältävät ammatillisen työn kehittämistä ja koulutusta.

3.2. Sateenkaariperheiden lasten ja nuorten hyvinvointikartoitus 2014–2018

Sateenkaariperheiden lasten hyvinvointikartoitus -hanke edistää edellisen hallituksen lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman tavoitteita vastaamalla tarpeeseen tuottaa sateenkaariperheiden lasten hyvinvointiin liittyvää tutkittua tietoa. Lasten ja nuorten hyvinvointia on kartoitetaan hankkeen aikana monesta näkökulmasta, joista keskeisimpiä ovat psyykinen hyvinvointi, perhesuhteet ja avoimuus liittyen perheeseen, vertaissuhteet ja kiusaamiskokemukset sekä koulu- ja terveyspalvelukokemukset. Vanhemmilta on kysytty heidän näkemystään lapsensa hyvinvoinnista, kiusatuksi tulosta ja palvelukokemuksista sekä vanhemman arviota parisuhteestaan, perheestään ja vanhemmuudelle saadusta tuesta. Hanke on käynnistynyt syksyllä 2014 OKM:n avustuksella.

Hankkeessa Sateenkaariperheet ry:n kumppaneina toimivat Väestöliitto ry, Lastensuojelun Keskusliitto, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Suomen Mielenterveysseura, Tampereen yliopiston terveystieteiden yksikkö (hoitotiede) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Hankkeella on oma toimintasuunnitelmansa.

Tavoitteet

- Lisätä tietoa sateenkaariperheissä elävien lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja haavoittuvuuksista
- Nostaa sateenkaariperheiden lasten hyvinvoinnin teema alan ammattilaisten ja päättäjien tietoisuuteen
- Tehdä toimenpide-ehdotuksia sateenkaariperheiden lasten hyvinvoinnin tukemiseksi lainsäädännössä ja palvelujärjestelmässä
- Luoda perusta Sateenkaariperheet ry:n jäsenkyselyn yhteydessä kerättävälle vuosittaiselle hyvinvointikyselylle, ja sen myöhemmälle hyödyntämiselle pitkittäistutkimuksessa

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Järjestetään vanhemmista ja/tai koululaisista koostuvia fokusryhmiä, joissa pohditaan kyselytutkimuksen tuloksia ja toimenpide-ehdotuksia.
- Julkaistaan raportti sateenkaariperheiden 7–18-vuotiaiden lasten vanhempien kyselytutkimuksen tuloksista Väestöliiton julkaisusarjassa alkuvuodesta 2018. Samalla julkaistaan toimenpide-ehdotukset sateenkaariperheiden lasten hyvinvoinnin parantamiseksi.

3.3. Väriä perhehoitoon -hanke 2018–2020

Keväällä 2018 käynnistetään yhteistyössä kumppanien kanssa perhehoidon kehittämishanke Väriä perhehoitoon. Hankkeen tavoitteena on lisätä perhehoitoon pääsevien lasten osuutta lastensuojelussa. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä sateenkaari-ihmisten määrää perhehoitajina. Sateenkaariperheiden osuus perhehoitajista on Suomessa vielä häviävän pieni moneen muuhun maahan verrattuna. Kuitenkin yli puolet sateenkaari-ihmisistä toivoo voivansa toimia kasvattajina. Samalla perhehoitajista on pulaa. Kyse on siis kohtaanto-ongelmasta, joka hankkeella pyritään ratkaisemaan.

Sateenkaariperheiden toimimiselle perhehoitajina ei ole lainsäädännöllisiä esteitä. Sen sijaan prosessiin sisältyy kokonainen joukko erilaisia, palveluketjuun liittyviä sosiaalisia, rakenteellisia, psykologisia, koulutuksellisia ja asenteellisia kynnyksiä, joita hankkeessa on tarkoitus madaltaa. Kyse on ennen kaikkea vaikuttamis-, tiedottamis- ja koulutustyön hankkeesta, jota hankkeen strategian mukaisesti tehdään yhtä aikaa kaikkien kynnysten osalta, laajan yhteistyöverkoston rintamalla, mukaan lukien lastensuojelun kunnalliset, yksityiset ja järjestötoimijat.

Tavoitteet:

- Lisätään perhehoitoon pääsevien lasten osuutta lastensuojelussa
- Lisätään sateenkaariperheiden määrää lastensuojelun perhehoitajien joukossa
- Lisätään tietoa sateenkaariperheistä perhehoitajina
- Kehitetään hyviä käytäntöjä sateenkaariperheiden huomioimiseen perhehoitajien rekrytoinnissa, koulutuksessa ja lastensuojelutyössä

Väriä perhehoitoon -hankkeella on oma, yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa.

3.4. Perhe-, rakkaussuhde- ja eroneuvonnan kehittäminen

Perhe-, rakkaussuhde- ja eroneuvonnan palvelut ovat erityisen tärkeitä sateenkaariperheille. Perheiden rakkaussuhteisiin, perhesuhteisiin ja eroihin liittyy monenlaisia sosiaalisia, juridisia, rakenteellisia ja palvelujärjestelmän haasteita. Tämän lisäksi perheillä on näiden palveluiden suhteen erityisen paljon syrjinnänpelkoa, ja he ovat raportoineet erityisen paljon tyytymättömyyttä juuri näihin palveluihin.

Koska rakkaus- ja perhesuhteiden hyvinvointi on lapsen hyvinvoinnin kannalta erittäin tärkeää, on yhdistys panostanut omassa vertaistoiminnassaan jo usean vuoden ajan ennalta ehkäisevään rakkaussuhdetyöhön ja vanhemmuuden tukemiseen eron jälkeen. Alan ammatillisen työn kehittäminen on myös korkealla yhdistyksen prioriteeteissa. Keväällä 2017 käynnistetty perhesuhdekeskus-toiminta (ks. luku 4) sisältää osioita, jotka tähtäävät suoraan ammatillisen osaamisen lisäämiseen hankalissa sateenkaariperheiden rakkaussuhde-, perhe- ja eroneuvontatilanteissa. Perhesuhdekeskus-hankkeella on oma yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa.

3.5. Sateenkaariperheiden hyvinvointia koskevat julkaisut

Yhdistys julkaisee kohdennettua tietoa sateenkaariperheistä eri ammattiryhmille ja eri elämäntilanteisiin liittyen. Osa julkaisuista puhuttelee suoraan ammattilaisia. Osa materiaaleista on suunnattu sekä ammattilaisille että perheille itselle. Myös perheille suunnatut julkaisut palvelevat perheiden kanssa työtä tekeviä ammattilaisia. Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

Tavoitteet

Tarjotaan mahdollisimman monipuolista tietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista ja elämäntilanteista tavalla, joka on helposti ymmärrettävä ja samaistuttava.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Tutkimushankkeen toinen raportti vanhempien kyselyaineiston tuloksista, Väestöliiton Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarjassa
- Tutkimushankkeen toimenpidesuosituksen sateenkaariperheiden lasten hyvinvoinnin tukemisesta
- Tarvittavat uusintapainokset yhdistyksen oppaista

4. Vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta

Perhesuhdekeskus

Vuonna 2017 yhdistys käynnisti Perhesuhdekeskus-toiminnan. Perhesuhdekeskus palvelee koko Setan jäsenjärjestökenttää. Keskus koordinoi, kouluttaa ja kehittää rakkaussuhteisiin ja muihin perhesuhteisiin liittyvää vertaistoimintaa sekä tarjoaa ammatillista tukea erityisen vaikeassa perhetilanteessa oleville silloin, kun riittävää asiantuntemusta ei löydy julkisista palveluista. Perhesuhdekeskus tukee yhdistyksen jo nykyään tekemää parisuhteisiin liittyvää vertaistoimintaa sekä laajentaa yhdistyksen mahdollisuuksia tarjota ammatillista tukea erityisissä tilanteissa. Keskus tukee myös ammatillisen työn kehittämistä koko yhteiskunnassamme. Hankkeella on oma yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa.

Perhesuhdekeskustyön alkamisesta huolimatta yhdistyksen aiempi vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta jatkuvat entisellään.

Perhesuhdekeskuksen tavoitteet:

- Sateenkaari-ihmisten perhesuhteiden hyvinvointi lisääntyy ongelmia ennalta ehkäisevän vertaistoiminnan ja tiedollisen materiaalin ansiosta
- Sateenkaari-ihmiset, joilla on erityisen haastava perhetilanne, ja jotka eivät saa tilanteeseensa riittävää tukea julkisista palveluista, saavat ammatillista tukea Perhesuhdekeskuksesta.
- Suomalainen ammatillinen pari-, perhesuhde- ja eroneuvonta kehittyy konsultoinnin ja koulutuksen ansiosta

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Perhesuhdekeskuksen ammatillisen tuen toiminta -puhelinpalvelu ja asiakastapaamiset vakiinnutetaan.
- Lähestytään verkostojen kautta uusia yhteistyökumppaneita ja tahoja, joiden kautta viestintä palveluista saavuttaa myös sateenkaari-ihmisten läheisiä.
- Viimeistellään sateenkaarijärjestöjen yhteinen ammatillisen tuen palveluohjausmalli, ja saatetaan se niin sateenkaari-ihmisten, heidän läheistensä kuin ihmishuhde- ja perhetyötä tekevien ammattilaisten tietoisuuteen.
- Kehitetään myös eri julkisten ja yksityisten pari- ja perhepalveluiden palveluohjausmallia sateenkaari-ihmisille ja heidän läheisilleen mm. Kirkon perheneuvonnan kanssa.
- Aletaan analysoida ja julkaista Perhesuhdekeskuksen puhelinpalvelun ja asiakastapaamisten tilastoinnista kertynyttä tietoa sateenkaari-ihmisten perhesuhteiden erityishaasteista.
- Toteutetaan seminaari ammattilaisille hankkeen puolivälissä vuoden 2018 syyspuolella.
- Vertaistoiminnan muotoja kehitetään ja kokeillaan Perhesuhdekeskuksessa ja vakiinnutetaan osaksi yhteistyökumppaneiden toimintaa.
- Pilotoidaan ja tuotteistetaan sateenkaari-ihmisten läheisille suunnattu Läheisinfo.
- Kartoitetaan, millaiselle vertaistoiminnalle on läheisten piirissä tarvetta.
- Järjestetään valtakunnallinen sateenkaari-ihmisten eroryhmä yhteistyössä Sininauhaliiton erotyön kanssa (yksi lähitapaaminen ja verkkotapaamisia).
- Sateenkaariparit-hankkeen rakkaussuhdetoiminta vakiintuu osaksi Perhesuhdekeskuksen toimintaa.
- Järjestetään neljä Rikasta minua -parisuhdeviikonloppua ja useita Rakkaussuhdetuokioita ympäri Suomen pääasiassa vapaaehtoisten toimesta.
- Kehitetään uusia rakkaussuhdetoiminnan muotoja yhteistyössä Parisuhdekeskus Katajan kanssa.
- Tarjotaan ennaltaehkäisevää ammatillista tukea vanhemmuuskumppaneille ennen lapsen syntymää.

- Aletaan rakentaa mallia vanhemmuuskumppanuuden tukemiseksi vertaistoiminnan keinoin.
- Vapaaehtoisten kouluttamisen ja tukemisen muodot vakiinnutetaan.
- Suunnitellaan ja toteutetaan ryhmänohjaajakoulutuksen koulutuspolku vapaaehtoisille yhteistyössä Setan ja Setan jäsenjärjestöjen kanssa.

4.1. Monimuotoista vertaistoimintaa perheille

Yhdistyksen keskeisiä vertais- ja tukitoiminnan muotoja ovat paikalliset perhetapaamiset ja vertaisryhmät, valtakunnallinen perheleiritoiminta, sateenkaariperheiden perhevalmennustoiminta, Perheaikaa.fi-sivuston vertaistukiryhmät, koululaisten oma toiminta ja oma keskustelufoorumi, parisuhdekurssit ja -ryhmät, eron jälkeisen vanhemmuuden tukeminen (Vanhemman Neuvo -ryhmät), yhdistyksen oma nettikeskustelufoorumi, vanhemmuutta suunnittelevien ryhmät ja erilaiset muut vertaistapaamiset. Vertaistoimintaa järjestetään valtakunnallisesti ja mahdollisimman monipuolisesti. Paikallisten yleisten perhetapaamisten lisäksi järjestetään erityisryhmien tapaamisia ja lukuisia vapaa-ajan toiminnan yksittäisiä tapaamisia. Valtakunnallista ja paikallista vertaistoimintaa koordinoi vertaistoiminnan koordinaattori.

Vuoden 2018 työssä painotetaan erityisesti apilaperheiden ja eronneiden/eroavien perheiden tukemista.

Moninaiset perhemuodot on vuoden 2018 vuositeema

Yhdistys valitsee vuosittain vuositeeman. Teeman valitsemisen tarkoituksena on kiinnittää erityistä huomiota johonkin tiettyyn teemaan kerrallaan. Vuositeema vaikuttaa yhdistyksen järjestämään vertaistoimintaan, mutta teema pyritään huomioimaan myös vaikuttamistyössä ja ammatillisen työn kehittämisessä. Vuoden 2018 teemaksi on valittu moninaiset perhesuhteet.

Tavoitteet:

- Kiinnitetään huomiota perhesuhdekeskuksen laajan perhesuhde-käsitteen mukaisesti muihinkin perhesuhteisiin kuin lapsi/vanhempi-suhteisiin.
- Kokeillaan ja kehitetään toimintoja, jotka huomioisivat isovanhemmat, sisarukset, serkut, puolisot, ystävät jne.
- Kartoitetaan sateenkaariperheiden läheisten toiveita yhdistyksen toiminnan suhteen.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Kannustetaan paikallisia vertaistoiminnan aktiiveja kutsumaan toimintaan mukaan isovanhempia ja muita perheiden läheisiä esimerkiksi teematapahtumien muodossa
- Kesäleirin yhtenä teemana on isovanhemmuus. Leirille houkutellaan mukaan isovanhempia ja heille järjestetään aikaa omiin vertaiskeskusteluihin sekä puuhailuun yhdessä perheiden kanssa.
- Kartoitetaan muiden järjestöjen kiinnostusta yhteistyöhön varamummo- ja vaari -toiminnan alkuun saattamiseksi.

Apilaperheiden perustamiseen ja hyvinvointiin tarjotaan tukea

Apilaperheissä vanhemmuus jaetaan vähintään yhden sellaisen henkilön kanssa, johon ei koskaan ole ollut romanttista suhdetta. Apilaperhettä lähdetään perustamaan ideana jakaa vanhemmuus, ei välttämättä muuta. Apilaperheen lapsella on alusta saakka kaksi kotia. Vaikka kahden vanhemman apilaperheitä on koko ajan lisääntyvässä määrin, apilaperheille on tyypillistä se, että vanhempia on useampi kuin kaksi. Apilaperheet kaipaavat perheen suunnitteluvaiheessa erityyppistä tukea ja neuvoja kuin esimerkiksi hedelmöityshoitoklinikan palveluita käyttävä naispari. Apilaperheen

perustaminen vaatii erityistä suunnittelua ja neuvottelutaitoja. Myös perhe-elämälle tuo omat haasteet (ja vahvuudet) se, että koteja on kaksi ja vanhempia useita.

Tavoitteet:

- Yhä useampi apilaperhettä harkitseva saa asianmukaista ja riittävää tietoa perheen perustamisen pohjaksi.
- Apilaperheestä haaveilevat löytävät aiempaa helpommin niiden ihmisten luo, joilla on vastaavia toiveita.
- Apilaperheet tutustuvat muihin apilaperheisiin ja saavat vertais- ja ammattilaitukea perhe-elämän mahdollisiin haasteisiin.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Vertaistoiminnan tilaisuudet: Apilaisien ja apiläitien omat vertaistuki-illat, etä- ja vuoroviikkovanhempien tapaaminen, fasilitoitu vanhemmuuskumppanuuspaja, jossa etsitään apilavanhempien kanssa vanhemmuuskumppanuuden hyviä käytäntöjä. (Seuraava vaihe kurssi vanhemmuuskumppanuuteen, mahdollisesti vuonna 2019).
- Tietoa ja tutustumista: Miten apilaperheet tekee lapsia -nettiluento, uutiskirjeeseen apilaisälttöjä, nettisivuille apilaperheiden osio, vanhemmuuskumppaniksi.fi-palvelun käynnistäminen (jos vapaaehtoisia löytyy) ja ”Apilaperheen perustaminen” – informatiivinen ilta apilaperheen perustamista harkitseville miehille ja naisille, jossa päästään myös tutustumaan toisiin perhettä suunnitteleviin pariskuntiin tai henkilöihin.
- Tukea: Henkilökohtaista neuvontaa apilaperhettä perustaville ja psykososiaalista tukea vanhemmuuskumppanuuden haastaviin tilanteisiin Perhesuhdekeskuksesta
- Aletaan rakentaa mallia vanhemmuuskumppanuuden tukemiseksi vertaistoiminnan keinoin

Koululaisten toiminnassa lapset saavat jakaa kokemuksiaan

Koululaisten toiminta jakaantuu kahteen osa-alueeseen, paikalliseen toimintaan erilaisten teemailtojen muodossa ja valtakunnalliseen leiritoimintaan. Paikallisessa toiminnassa samalla paikkakunnalla asuvat lapset perheineen tutustuvat toisiinsa ja yhteydenpidon on helppo jatkaa myös tapaamisten ulkopuolella. Leireillä mukaan toimintaan pääsevät myös syrjäseutujen ja niiden paikkakuntien lapset ja nuoret, joilla ei ole omaa koululaisten toimintaa. Koululaisten tapaamisten yhteydessä vanhemmilla on mahdollisuus kokoontua yhteen ja keskustella kouluikäisten elämään liittyvistä aiheista. Tarvittaessa järjestetään ammattilainen vetämään aikuisten vertaiskeskustelua

Tavoitteet:

Tutustuttaa lapsia toisiinsa ja toistensa perheisiin, käsitellä perheiden moninaisuutta lasten ikätasolle sopivalla tavalla ja voimaannuttaa lapsia perheidentiteettiä vahvistamalla.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Järjestetään kolme erilaista leiriä: yksi vanhempi+lapsi -viikonloppuleiri talvella, yksi nelipäiväinen leiri kesän perheleirin yhteydessä ja kaksipäiväinen päiväleiri koulujen syyslomalla Helsingissä. Koululaisille järjestetään omaa ohjelmaa myös talven perheleirillä.
- Aloitetaan vuonna 2019 toteutettavan koululaisten oman kesäleirin suunnittelu.
- Pyritään siihen, että pääkaupunkiseudun, Tampereen ja Turun lisäksi koululaiset kokoontuvat teemailtojen muodossa myös muilla isommilla paikkakunnilla.
- Vertaistoiminnan koordinaattori innostaa paikallisia koululaistoiminnan organisointiin ja avustaa toiminnan käynnistämisessä.
- Koululaistoiminnan hyviä kokemuksia jaetaan vertaisohjaajien Facebook- ja sähköpostiryhmässä.

Vertaistoimintaa muille erityisryhmille

Yhden vanhemman perheet, heterosuhteessa lapsia saaneet, miehet, uusperheet, sosiaaliset vanhemmat ja lapsiperheellisyys alkutaipaleella olevat jatkavat säännöllisiä kokoontumisia. Kartoitetaan vanhempien toiveita erilaisten ryhmien suhteen jäseniltä ennen kaikkea vuosittaisilla jäsenkyselyillä. Käynnistetään uusia ryhmiä kiinnostuksen ja vapaaehtoisten vetäjien löytymisen puitteissa. Perheleireillä järjestetään vaihteleville kohderyhmille muutaman tunnin vertaiskeskusteluryhmiä.

Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta

Helsinki

Järjestetään monipuolista toimintaa. Tapaamiset ovat suurimmaksi osaksi vapaamuotoisia ja vertaistuellisia, mutta paikalla on lähes aina pääkaupunkiseudun sateenkaariperheiden tiimin jäseniä, joilta voi kysellä yhdistyksen toimintaan liittyvistä asioista sekä saada mahdollisesti muuta ohjausta ja neuvontaa.

Pääkaupunkiseudulla järjestetään kaikille avoimia perhetapaamisia 8 kertaa vuodessa sekä yhdistyksen toimitiloissa että leikkipuisto Linjan sisätiloissa. Tapaamisista puolet ovat viikonloppuna ja puolet arki-iltana. Satunnaisesti on esimerkiksi halloween-, ystävänpäivä-, pikkujoulu- tai muu vastaava teema sekä askartelua tai muuta ohjattua toimintaa. Jokaisella kerralla on pieni yhteinen esittely- ja aloitustuokio, jossa tutustumme toisiimme ja kerromme toiminnasta. Tarjoilut järjestetään nyyttäriperiaatteella, yhdistys tarjoaa kahvia, teetä ja mehua.

Perhekahvilaa jatketaan kerran viikossa tiistaiaamupäivisin yhdistyksen toimitiloissa. Tapaamiset on suunnattu kotona päivisin lasten kanssa oleville vanhemmille. Perhekahvilassa keskitytään tutustumaan ja touhuamaan yhdessä, mutta satunnaisesti luvassa on myös askartelua, brunssi tai muuta toimintaa niin aikuisille kuin perheen pienimmillekin.

Alkutaipaletapaamiset ovat kerran kuukaudessa kokoontuva ohjattu keskusteluryhmä. Ryhmä toimii vertaistuellisesti, mutta ryhmän jäsenten toiveista paikalle voidaan kutsua eri alojen asiantuntijoita sekä kokemuskouluttajia.

Sosiaalisten vanhempien ryhmä kokoontuu vähintään kolme kertaa vuoden aikana. Heterosuhteessa lapsia saaneiden ryhmä jatkaa myös toimintaansa, ammattiohjaajan vetämänä. Isätapaamisia pidetään kysynnän mukaan, kuitenkin vähintään kaksi. Ryhmä vanhemmille, joilla on sukupuolen moninaisuutta, kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa. Uusperhetapaamisia järjestetään vähintään kaksi niin, että aikuisilla on ammattilainen alustaja ja lastenhoitajat huolehtivat sillä aikaa lapsista. Sukupuolivähemmistöön kuuluvien vanhempien ja vanhemmuushaaveilijoiden ryhmä jatkaa vuonna 2017 alkanutta toimintaansa ja kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Koululaisten toiminta jatkuu aktiivisena. Tapaamisia on hiukan useammin kuin joka toinen kuukausi, ellei joku uusi innostu niitä lisäksi järjestämään. Tapaamiset ovat etupäässä toiminnallisia, joko suunnattu pelkästään koululaisille tai koululaisille perheineen. Kutsutaan erityisesti Vihdin Puuhaparkiin ja saariseikkailulle mukaan muiden paikkakuntien koululaisia. Uutena toimintamuotona koululaisvanhempien omat tapaamiset, ilman lapsia. Toiminnallista osuutta ennen tai sen jälkeen mennään yhdessä syömään, kahville tai muualle, jossa voidaan keskustella. Suunnitelmissa myös asiantuntijavierailu.

Vuoden aikana tehdään muutamia retkiä perheystävällisiin kohteisiin pääkaupunkiseudulla, esimerkiksi museoihin, sisäleikkipuistoihin ja luontoon. Retkistä osa on maksullisia ja osa maksuttomia. Osallistumismaksuissa huomioidaan yhdistyksen jäsenet. Retkiä suunniteltaessa pyritään huomioimaan sateenkaariperheiden eri-ikäiset lapset ja laaja toiminta-alue.

Vuonna 2018 järjestetään kolme sateenkaariperheiden vanhemmille tai lasta suunnitteleville suunnattua tapaamista/tapahtumaa, johon hankitaan lastenhoitaja(t). Tapaamiset ovat joko asiantuntijavetoisia tai teemoitettuja vertaistapaamisia aikuisten kesken.

Helsinki Priden yhteydessä järjestetään ainakin koululaisten toimintaa, isätapaaminen, Miten lapsia tehdään -tilaisuus, perhepiknik ja toiminnallinen tapahtuma, kuten liikunta- tai musiikkituokio. Helsinki Pride -viikolla pyritään yhteistyöhön HeSetan kanssa.

Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä järjestetään koko perheen juhla mukavalla teemalla. Juhlissa tarjotaan osallistujille esimerkiksi kasvomaalausta ja teemaan sopivaa toiminnallista ohjelmaa/toimintaa.

Uutena toimintana järjestetään yhteistyössä Perhesuhdekeskuksen kanssa vuoden 2018 aikana puolipäiväleiri (viikonloppuna) 4-6-vuotiaille, jossa käsitellään esimerkiksi taiteen keinoin omaa perhemuotoa. Samalle ikäryhmälle järjestetään toinen tapaaminen vuoden 2018 aikana. Puolipäiväleirin osallistujilla on omavastuuosuus kustannuksista.

Paikallistiimin toimintaa kehitetään ja tiimin jäseniä sitoutetaan toimintaan tiimipalaverien kahvituksella sekä panostamalla tiimin yhteishengen esimerkiksi työnohjauksen avulla. Paikallistiimi kokousta noin neljä kertaa vuodessa ja kehittää tämän lisäksi tiedotusta ja yhteydenpitoa sosiaalisen median ja sähköpostin kautta. Pääkaupunkiseudun toimintaa pyritään kehittämään vuonna 2018, niin että eri pääkaupunkiseudulla toimivien sateenkaariperheiden ryhmien ohjaajat/vastaavat osallistuvat myös paikallistiimin toimintaan. Toiminnan kasvaessa ja kehittyessä pyritään tiimiin saamaan muutenkin lisää aktiivisia jäseniä.

Säännöllisten tapaamisten lisäksi kuka tahansa halukas voi ehdottaa tapaamista esimerkiksi omaan lähipuistoonsa itselle sopivaan aikaan. Tapaamiset voivat olla sisällä tai ulkona. Tapaamisten järjestämiseen ja tiedottamiseen saa apua pääkaupunkiseudun tiimiltä.

Jyväskylä

Vuonna 2018 painopiste on toiminnan näkyvyyden lisäämisessä sekä uusien ihmisten ja tiimivetäjien mukaan saamisessa. Kaikille avoimia perhetapaamisia järjestetään Monikulttuurikeskus Gloriassa kerran kuukaudessa. Osalle tapaamisista järjestämme pohjaksi jonkun teeman (kuten lautapelit) mutta muutoin tapaamiset ovat vapaamuotoisia. Tarjoilu hoidetaan nyyttäriperiaatteella. Tarkoituksena on tarjota paikka keskustelulle ja vertaistuelle. Pikkujoulut järjestämme kylpylän merkeissä Laajavuorella. Laskiaisena menemme Halssilan hiihtomaahan.

Lapsille ja nuorille järjestetään toiminnallisia tapaamisia. Perhesähly järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa. Keväällä mennään hyppimään trampoliinimaailmaan ja kesällä tehdään retki Laajavuoren seikkailupuistoon. Keväällä järjestetään myös erityisesti pienimmille lapsille suunnattu tempurata.

Muutaman kerran koolla ollut sosiaalisten vanhempien ryhmä jatkaa toimintaansa. Ryhmä koettiin tarpeelliseksi ja toivomusten mukaan tapaamiset järjestetään vapaamuotoisina jossa on luottamuksellinen tila jakaa omia kokemuksia ja saada vertaistukea. Ryhmä on tarkoitettu sekä tuleville sosiaalisille vanhemmille että sosiaalisille vanhemmille joilla jo on lapsi/lapsia.

Järjestetään psykologin vetämä suljettu keskustelutilaisuus. Kaksi kertaa aiemmin järjestetyt tilaisuudet ovat saaneet paljon mielenkiintoa osakseen. Tällä kertaa tarkoitus on hommata paikalle ulkopuolinen lastenhoitaja helpottamaan aikuisten pääsyä tilaisuuteen.

Kesällä järjestetään ulkopelipäivä ja kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä järjestetään piknik –tyylinen retki. Syksyllä järjestetään teemapäivä joka kulkee työnimellä hyvinvointipäivä. Suunnitelmassa on järjestää tilaisuus, jossa olisi sekä Miten lapsia tehdään –luento että myös joku ulkopuolinen puhuja aiheeseen liittyvällä teemalla. Tilaisuudessa olisi myös lapsiparkki, jotta perheen vanhempien olisi helpompi päästä tilaisuuteen.

Pyrimme hakemaan näkyvyyttä erilaisten some -kanavien kautta kuten Facebook ja Instagram. Pyrimme myös tiedottamaan toiminnastamme mahdollisimman paljon pääsääntöisesti sähköpostilistan ja Facebookin välityksellä. Tiiminvetäjistämme käy vetämässä tilaisuuksia vapaaehtoiskouluttajana Sateenkaariperheiden kohtaamisesta Jyväskylän alueella.

Kuopio

Kuopiossa järjestetään perhetapaamisia vähintään neljä kertaa vuodessa. Lisäksi aloitetaan koululaisten toiminta. Koululaisten tapaamiset keskittyvät jonkun toiminnan ympärille, mutta keskustelulle ja tutustumiselle järjestetään myös tilaa. Näiden lisäksi järjestetään Miten lapsia tehdään -tilaisuus. Perheitä kannustetaan osallistumaan tapaamisten järjestämiseen, esim. kutsumaan perheet koolle vaikkapa yksittäiseen puistotapaamiseen.

Kymenlaakso

Kymenlaaksossa jatketaan vuonna 2018 sateenkaariperheiden näkyvyyden lisäämistä paikkakunnalla. Tähän pyritään olemalla mukana erilaisissa yleisö- ja perhetapahtumissa, tiedottamalla ja kouluttamalla tarpeen mukaan paikallisia sosiaali-, terveys- ja opetusalan toimijoita sekä osallistumalla Kotkan Meripäiville. Lisäksi paikallisille sateenkaariperheille järjestetään erilaisia perhetapaamisia tai retkiä 3–5 kertaa vuodessa. Mahdollisuuksien mukaan järjestetään myös Miten lapsia tehdään -luento Kouvolassa sekä parisuhdeilta sateenkaariperheiden vanhemmille ja muille sateenkaareville pareille.

Mikkeli

Mikkelin sateenkaariperheet tapaavat toistensa kodeissa satunnaisesti. Yhteydenottoihin vastaa yhteyshenkilö, joka on mukana myös paikallisessa vaikuttamistyössä ja toimii kouluttajana sateenkaariperheksymyksissä.

Oulu

Oulussa järjestetään Sateenkaariperhetapaamisia kerran kuussa. Kuukausitapaamiset pidetään keskustelun, askartelun, kahvitelun ja leikkimisen merkeissä. Tapaamiset on suunnattu kaikille sateenkaariperheille perheen kokoonpanosta riippumatta. Alkukevällä käydään pulkkamäessä, Sateenkaariperhepäivää juhlistetaan piknikin merkeissä, kesäkuukausina tavataan kahden viikon välein eri leikkipuistoissa, syksyllä juhlietaan Halloweenia ja joulukuussa koristellaan piparkakkuja. Lisäksi syksyn 2018 aikana tehdään retki johonkin sisäleikkipuistoon ja kouluikäiset käyvät kylpylässä tai kiipeilemässä. Oulun Sateenkaariperheaktiivit pyrkivät osallistumaan erilaisiin koulutustilaisuuksiin kouluttajien roolissa ja tekemään näin Sateenkaariperheitä tunnetummiksi Oulun alueella. 2018 Oulussa pidetään Pride -tapahtuma, johon järjestetään myös sateenkaariperheille suunnattua ohjelmaa, kuten Miten lapsia tehdään -tilaisuus, perhetapaaminen sekä perhepiknik.

Pori

Porissa jatketaan sateenkaariperheiden kokoontumisia kerran kuussa myös vuonna 2018. Kaikille Satakunnan alueen sateenkaariperheille suunnatut perhetapaamiset järjestetään Lapsis ry:n tiloissa Lintulassa, Porin keskustassa.

Sateenkaariperhepäivänä toukokuussa järjestetään yhteistä toimintaa ja ohjelmaa. Kesäkaudella tapaamiset järjestetään ulkona, esimerkiksi leikkipuistossa, luonnossa retkeillen ja vierailulla kotieläinpihalle. Vuoden aikana järjestetään 1-2 retkeä, jotka sopivat hyvin eri-ikäisille lapsille ja

moninaisille perheille. Vuoden aikana järjestetään asiantuntijaluento / keskustelutilaisuus jostakin kävijöitä kiinnostavasta aiheesta, kuten lasten seksuaalikasvatuksesta tai perhesuhteiden hyvinvoinnista.

Vuonna 2018 on tarkoitus jatkaa yhteistyötä paikallisen lapsiperheiden yhdistyksen Lapsis ry:n kanssa. Tavoitteena vuodelle 2018 on sateenkaariperheiden näkyvyyden lisääminen Satakunnan alueella sekä toiminnan monipuolistaminen.

Rovaniemi

Rovaniemellä järjestetään toimintaa Lapin alueen sateenkaariperheille yhteistyössä Rovaniemen Setan ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) kanssa. Tapaamisia on noin neljä kertaa vuodessa.

Seinäjoki

Seinäjoen sateenkaariperheillä on Facebook-ryhmä, jossa sovitaan mahdollisista tapaamisista. Säännöllisiä kuukausitapaamisia ei ole.

Tampere

Tampereella perhetapaamiset järjestetään kerran kuukaudessa. Perhetapaamisissa ohjelmana mm. aikuisten keskusteluhetki lastenvahtien hoitaessa lapset, teatteriretki, olympialaiset, yhteinen saunahetki, 23 h risteily ja tapaamisia kahvittelun ja yhdessä olemisen merkeissä. Yhden vanhemman perheet ja Alkutaipaleryhmä pyrkivät kokoontumaan joka toinen kuukausi. Alkutaipale –ryhmä tekee mm. tutustumiskäynnin hedelmöitysklinikalle ja kutsuu yhdelle kerralle vieraillevan asiantuntijan. Pienten lasten ja heidän vanhempien tapaamisia järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa, ja ohjelmassa mm. värikylpy, puistoilu, vapaamuotoinen keskustelu kahvittelun parissa, HopLop. Vuoden aikana järjestetään myös vanhempain vapaailta sekä omat pikkujoulut aikuisille. Järjestetään 2 leiriä; helmikuussa Vanhempain vapaaviikonloppu ja elokuussa Perheleiri. Koululaiset kokoontuvat joka toinen kuukausi. Koululaisten tapaamisten ohjelmana mm. pyörä- ja hiihtoretket, trampoliinipuisto, museokierros, Flowpark ja keilaus. Vuoden päättää kaikkien yhteinen Joulujuhla.

Turku

Vapaaehtoisista koostuva paikallistiimi on tällä hetkellä pieni mutta sitäkin aktiivisempi. Kaksi sen neljästä jäsenestä on myös Sateenkaariperheiden hallituksessa. Rajalliset henkilöresurssit huomioiden toiminta keskittyy perus- eli vertaistoiminnan järjestämiseen, johon ohjaamme myös taloudelliset resurssimme entistä tehokkaammin.

- Kaikille avoimia perhetapaamisia järjestetään yhteensä kahdeksan kertaa neljästi keväällä, kerran kesällä ja kolmesti syksyllä. Perhetapaamisissa sateenkaariperheiden lapset ja vanhemmat pääsevät tapaamaan toisiaan vapaamuotoisen seurustelun ja vertaistuen merkeissä. Jokaiselle kerralle valmistellaan myös jotain yhteistä tekemistä osallistujien toiveiden mukaisesti. Osaan tapaamisista järjestetään ulkopuolinen luennoitsija/alustaja ja järjestetään luentoja ajaksi lastenhoito.
- Erityisiä kokoontumisia ovat keväällä vietettävä Sateenkaariperhepäivä, Turku Pride –viikolla tapaaminen ja joulukuussa yhteinen Tonttujuhla.
- Vuonna 2017 jäsenten keskuudessa tehdyn kyselytutkimuksen mukaan toivottiin yhteistä toimintaa ulkona, esim. retkeilyä. Pyrimme vastaamaan tähän tarpeeseen järjestämällä keväällä kevätretken ja syksyllä ruskaretken. Retkillä monipuolistetaan perheille tarjolla olevaa vapaamuotoista vertaistoimintaa. Retket houkuttelevat vanhempia lapsia/nuoria ja toiminnallisempia aikuisia kuin avoimet perhetapaamiset.

- Lasta suunnitteleville, lasta odottaville ja vauvaperheille suunnattuja Alkutaipaleella -tapaamisia järjestetään noin kerran kuukaudessa. Lisäksi lasta suunnitteleville sateenkaari-ihmisille järjestetään Miten lapsia tehdään -keskustelutilaisuus, jossa kerrotaan sateenkaariperheellistymisen vaihtoehdoista ja sateenkaariperheellistymiseen liittyvästä byrokratiasta ja etuuksista. Lisäksi järjestetään tutustumiskäynti turkulaiselle hedelmöityshoitoklinikalle.
- Järjestetään sateenkaariperheellisille avoin Arjessa jaksaminen –keskustelutilaisuus
- Yhden vanhemman sateenkaariperheille järjestetään yhteensä yhdeksän omaa tapaamista. Osaan tapaamisista järjestetään ulkopuolinen luennoitsija/alustaja ja järjestetään luentoajaksi lastenhoito. Heinä-elokuussa järjestetään valtakunnallinen yh-leiri. Leiri on järjestetty nyt kahtena vuonna (alk. 2015), ja se on ollut hyvin suosittu.
- Lisäksi jatketaan sateenkaariperheiden koululaisten oman toiminnan järjestämistä myös Turussa. Suunnitellaan koululaisten säännöllinen toiminta yhteistyössä koululaisten kanssa, sekä järjestetään ohjattua, toiminnallista ohjelmaa, joka mahdollistaa nuoren oman perheidentiteetin vahvistumisen ja pohtimisen. Tärkeänä tavoitteena on saattaa myös kouluikäisiä sateenkaariperheiden lapsia toistensa yhteyteen. Toiminnan tarve myös kasvaa koko ajan jo nyt mukana olevien perheiden lasten kasvaessa. Vuodelle 2018 on suunniteltu koululaisten toiveiden mukaisesti yhteisiä lautapeli-iltoja ja retkiä.
- Toiveiden ja tarpeiden mukaan järjestetään muutakin ryhmätoimintaa, mm. etävanhempien, eronneiden ja uusperheiden ryhmiä.
- Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä (6.5.2018) järjestetään päivän idean mukaisesti iloinen ja näkyvä sateenkaariperheiden toimintapäivä, jossa on sekä koko perheen yhteistä ohjelmaa että vanhempien ja lasten omaa vertaistuellista ohjelmaa. Aiempina vuosina sateenkaariperhepäivän juhla on ollut erittäin suosittu Turun alueen sateenkaariperheiden kesken.
- Kokeiluluontoisesti keväällä 2018 järjestetään kaksi tapaamista sateenkaari-isovanhemmille.
- Jatketaan paikallisen vaikuttamistoiminnan kehittämistä ja huolehditaan, että paikallisilla viranomaisilla ja ammattilaisilla on tietoa sateenkaariperheistä. Toimitetaan esitteitä kaupungin perhepalveluihin ja osallistutaan koulutuksiin. Tarpeen mukaan voidaan järjestää sateenkaariperhekoulutus, jonka kohderyhmänä ovat terapeutit, psykologit ja lääkärit.
- Turku Pride -tapahtumassa järjestetään lapsille ja perheille suunnattua toimintaa sekä pääjuhlan yhteydessä että erikseen. Jokaisella ryhmällä on omat tapaamisensa Turku Pride -viikon aikana yhteistyössä Turku Pride -organisaation kanssa. Esitellään yhdistyksen toimintaa tapahtumissa. Turku Prideille ollaan mukana järjestämässä lasten puistojuhlaa, jossa on esiintyjä. Esimerkiksi vuonna 2015 perheiden puistojuhlaan osallistui yli 200 ihmistä ja tilaisuudessa puhui lapsiasiavaltuutettu.
- Paikallistiimiläiset virkistäytyvät yhdessä toimintavuoden päätteeksi.

Joensuu ja Lahti

Näissä kaupungeissa etsitään uusia paikallisvastaavia tai -tiimejä. Perheet tapaavat toisiaan epämuodollisemmin. Tapahtumia (esimerkiksi Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia, sateenkaariperhekoulutuksia ja parisuhdetoimintaa) järjestetään yhteistyössä Setan paikallisjärjestöjen kanssa.

Leirimuotoinen vertaistuki palvelee koko Suomea

Leiritoiminta on ollut pitkään Sateenkaariperheet ry:n toiminnan keskeinen ja kysytyin toimintamuoto, jolla ylläpidetään sateenkaariperheiden psykososiaalista hyvinvointia. Kyseessä ei ole loma- ja virkistystoiminta vaan leirit ovat ohjelmaltaan hyvin vertaistuellisia ja lähentyvät sopeutumisvalmennuskurssien toimintatapaa.

Tavoitteet:

- Tuetaan vanhempien jaksamista, vanhemmuutta ja parisuhdetta
- Vahvistetaan perheenjäsenten perheidentiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Huomioidaan monenlaiset erityisryhmät ja monenlaiset tarpeet
- Tarjotaan perheille tietoa sateenkaariperheiden tilanteesta palveluissa, etuuksissa ja lainsäädännössä
- Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua järjestön toimintaan
- Järjestetään leirejä eri puolella Suomea
- Pidetään leirien osallistumismaksut kaikkien perheiden mahdollisuuksien rajoissa
- Jokaisella leirillä on sosiaalialan ammattilaisten tarjoamaa ryhmä- tai muuta vertaistuen ohjattua tukitoimintaa

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Pyritään madaltamaan miesten ja transihmisten kynnystä osallistua perheleireille.
- Suunnataan mainostusta erityisesti miesten perheille.
- Isojen leirien lisäksi järjestetään aiempaa enemmän pienempiä leirejä ja vanhemmille suunnattuja leirejä
- Tiedotetaan leireistä ja tapahtumista yhteistyössä transtukupisteen kanssa ja transihmisten yhteisöissä.

Vuonna 2018 toteutetaan 11 leiriä, joilla tavoitetaan seuraava määrä leiriläisiä:

1. vanhempien viikonloppuleirillä 14 osallistujaa
2. talven koululaisten ja vanhempien leirillä 30 leiriläistä
3. aikuisten toiminnallisessa vertaisviikonlopussa 12 henkilöä
4. transmaskuliinien isien leirillä 10 leiriläistä
5. yhden vanhemman perheiden aikuisten leirillä 14 osallistujaa
6. kesän perheleirillä heinäkuussa 100 leiriläistä
7. kesän koululaisten leirillä 25 leiriläistä
8. Tampereen alueen perheleirillä 30 leiriläistä
9. koululaisten syysloppuleirillä Helsingissä 30 leiriläistä
10. aikuisten vaellusviikonlopussa Hetta Pallaksella 12 henkilöä
11. syksyn perhevalmennusleirillä 20 leiriläistä

Toimintavuoden aikana tavoitetaan yhteensä 297 leiriläistä ja tuotetaan 719 henkilöleirivuorokautta. Kaikki leirit järjestetään yhteistyössä leirikeskusten kanssa, joka vastaa leirin majoitus- ja ruokapalveluista. Perheleireillä on järjestetty vapaaehtoisvoimin ikäryhmäkohtainen lastenohjelma/hoidon siten, että aikuiset voivat viettää aikaa myös keskenään ja työskennellä työryhmissä keskustellen tai toiminnallisesti käsitellen vaihtelevia teemoja. Teemat valitaan perheille tehdyn vuosittaisen jäsenkyselyn perusteella. Perheleireillä on myös aikuisille suunnattua rentoutus- ja kuntoutustoimintaa.

Rakkaussuhteita voimistava vertaistoiminta ennalta ehkäisee ongelmia

Sateenkaariperheiden rakkaussuhteisiin, perhesuhteisiin ja eroihin liittyy monenlaisia sosiaalisia, juridisia, rakenteellisia ja palvelujärjestelmän haasteita. Lisäksi perheet ovat jättäneet usein tukipalvelut käyttämättä syrjinnän pelon tai huonojen palvelukokemusten takia. Julkiset palvelut tuntuvat olevan kyvyttömiä kohtaamaan sateenkaariperheiden hankalimpia perhetilanteita. Näistä syistä ennalta ehkäisevään ja ratkaisukeskeiseen parisuhteita tukevaan vertaistoimintaan on panostettu viime vuosina paljon.

Vuosina 2014–2016 yhdistyksen parisuhdetoimintaa kehitettiin Sateenkaariparit-hankkeessa, jota hallinnoi Kataja ry. Vuoden 2017 alusta käynnistettiin Perhesuhdekeskus-toiminta, joka vakiinnuttaa rakkaussuhdetoiminnan ja muun perhesuhteisiin liittyvän tuen Setan jäsenjärjestökentällä. Sateenkaariperheille suunnatun vertaistoiminnan käytännön järjestäminen on edelleen yhdistyksen perustoiminnan vastuulla.

Tavoitteet:

Lisätään sateenkaariperheiden vanhempien rakkaussuhdehyvinvointia, ja luodaan siten edellytyksiä vanhemmuuden menestykselliselle jakamiselle. Lisätään tietoa rakkaussuhteiden hyvinvoinnin merkityksestä lapsen hyvinvoinnille. Osallistetaan myös sateenkaariperheiden miehiä mukaan toimintaan. Viedään vertaistoiminnan kokemuksista nousevaa tietoa alan ammattilaisten tietoisuuteen koulutustoiminnan ja kehittämishankkeiden kautta.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Sateenkaariparit-hankkeen rakkaussuhdetoiminta vakiintuu osaksi Perhesuhdekeskuksen toimintaa.
- Järjestetään neljä Rikasta minua -parisuhdeviikonloppua ja useita Rakkaussuhdetuokioita ympäri Suomen pääasiassa vapaaehtoisten toimesta.
- Kehitetään uusia rakkaussuhdetoiminnan muotoja yhteistyössä Parisuhdekeskus Katajan kanssa.

Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen

Perheiden ja vanhemmuuden tukeminen erossa ja eron jälkeen on usein ammatillista lähestymistapaa vaativa asia. Tästä syystä yhdistyksen vertaistoiminnassa pyritään panostamaan nimenomaan ennalta ehkäisyyn tekemällä voimistavaa parisuhdetyötä. Neuvokeskus on kuitenkin kehittänyt toimivan, ryhmämuotoisen ja vertaisuuteen perustuvan mallin vanhemmuuden tukemiseen eron jälkeen. Vanhemman neuvo -ryhmissä etsitään ammattilaisen ohjauksessa oman vanhemmuuden vahvuuksia ja keinoja tukea omaa lasta eron jälkeen.

Käytännöllisen ja juridisen neuvonnan tueksi on jo aiemmin luotu Sateenkaariperheen ero-opas -materiaali.

Perhesuhdekeskus-toiminnan aloittamisen myötä kyetään tukemaan perheitä myös lyhytaikaisella psykososiaalisella tuella silloin, kun perhe ei ole saanut tukea julkisista palveluista.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Järjestetään valtakunnallinen sateenkaari-ihmisten eroryhmä yhteistyössä Sininauhaliiton erotyön kanssa (yksi lähitapaaminen ja verkkotapaamisia).
- Järjestetään vuoden aikana yksi ammatillisesti ohjattu Vanhemman neuvo -ryhmä.
- Luodaan pohja Vanhemman neuvo -leirille
- Perhesuhdekeskuksen ammatillisen tuen toiminta -puhelinpalvelu ja asiakastapaamiset vakiinnutetaan.
- Levitetään ero-opasta sähköisessä ja painetussa muodossa perheille ja ammattilaisille.
- Järjestetään eroteemaisia vertaiskeskustelutilaisuuksia leirien yhteydessä ja perheaikaa.fi -palvelussa

Perheaikaa

Verkossa tapahtuvalle vertaistoiminnalle on selkeä tilaus. Sivuston sateenkaariperheteemaiset toiminnot ovat keränneet poikkeuksetta erittäin runsaan osallistujamäärän erityisesti tapaamispaikkojen ulkopuolella asuvien keskuudesta. Verkossa tapahtuva vertaistoiminta tavoittaa ne ihmiset, jotka eivät muuten pääsisi vertaistuen piiriin. Nettivertaituki tavoittaa tuloista riippumatta, kun ei tarvitse olla rahaa matkustamiseen tai leirimaksuihin. Vertaistuki on verkossa mahdollista monenlaisilla pienemmillä ryhmillä, joiden edustajista ei isoimmillakaan paikkakunnilla

saisi kokoon kasvokkain kokoontuvaa vertaisryhmää. Anonyymius mahdollistaa hankalimmistakin asioista keskustelun. Verkossa tapahtuva neuvonta tavoittaa monta henkilöä samaan aikaan, jolloin se on hyvin kustannustehokasta.

Tavoitteet:

Yhä useampi vanhempi löytää palvelun. Tavoitetaan perheitä haja-asutusalueelta ja paikkakunnilta, joilla ei ole vertaistoimintaa. Saadaan vertaiskeskustelun piiriin perheitä, jotka eivät kohtaa oman perhemuotonsa kanssa samanlaisia perheitä esimerkiksi perhetapaamisissa. Perheiden kynnyksellä tulla kasvotusten tapaamaan toisiaan madaltuu. Vanhemmat saavat tukea ajoissa ja uskaltavat hakemaan sitä aiempaa helpommin myös ammattilaisten taholta. Saadaan lisää vapaaehtoisia toteuttamaan verkkotoimintaa. Vapaaehtoisena toimiminen vahvistaa yhteenkuuluvuutta ja toimii yhdenlaisena vertaistuen kanavana.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Neuvonta-chat järjestetään kerran kuukaudessa ja vaihtelevalla teemalla oleva iltachat 2-4 kertaa vuodessa.
- Asiantuntijaluentoja järjestetään vähintään kaksi ja artikkeleja julkaistaan säännöllisesti.
- Tehostetaan vuoden 2014 lopussa julkaistusta ja 2017 päivitetystä nettiperhevalmennuksesta tiedottamista.
- Järjestetään kaksi suljettua ryhmää, toinen suunnattu eronneille ja kriisivaihetta parisuhteessaan eläville ja toinen perheille, joissa vanhemmuus on rakennettu muun kuin vanhempien välisen parisuhteen ympärille.
- Vertaistoiminnan koordinaattori rekrytoi ja kouluttaa uusia vapaaehtoisia sekä pitää huolta vanhojen vapaaehtoisten motivoituneisuudesta, jaksamisesta ja täydennyskoulutuksesta.
- Tiedotetaan palvelusta ja siinä vapaaehtoisena toimimisesta paikallisten Setojen ja muiden yhteistyökumppanien tiedotuskanavien kautta, ilmaisjakelulehdissä, sosiaalisessa mediassa, erilaisissa tapahtumissa ja jäsentiedotteissa.

4.2. Vertaistoiminnan kehittämiseen panostetaan neuvonnalla, koulutuksella ja palkitsemisella

Suurin osa vertaistoiminnasta toteutuu vapaaehtoisten järjestämänä. Paikalliset vanhemmat ja vanhemmuudesta haaveilevat organisoivat yhdessä oman alueensa perheille suunnattua toimintaa ja toimivat kanavana perheiden ja yhdistyksen työntekijöiden välillä. Vertaistoiminnan aktiivit auttavat myös monien valtakunnallisten toimintojen järjestämisessä. Vapaaehtoiset ovat merkittävässä roolissa tapahtumien laadun, määrän ja ihmisten viihtyvyyden suhteen. Vapaaehtoiset ovat hyvin erilaisia taidoiltaan ja tiedoiltaan. Vapaaehtoisten tukeminen, kannustaminen ja kouluttaminen ovat näyttelevät tärkeää roolia heidän jaksamisensa ja sitä kautta vertaistoiminnan jatkumisen kannalta.

Tavoitteet:

Tavoitteena on saada vertaistoimintaan mukaan uusia ihmisiä eri puolelta Suomea, ja saada alulle tai uudelleen käynnistymään vertaistoiminta yhdellä uudella paikkakunnalla toimintavuoden aikana. Mukaan toimintaa organisoimaan houkutellessaan aiempaa enemmän eri kohderyhmien edustajia, kuten sukupuoleltaan moninaisia, miehiä ja apilaperheellisiä. Vapaaehtoiset tutustutetaan toisiinsa entistä paremmin ja yhteistyö kehittyy yli paikkakuntarajojen. Pyritään siihen, että vapaaehtoisista koostuva paikallistiimi ottaa vastuun kaikesta oman paikkakunnan vertaistoiminnasta, niin perheille kuin vanhemmille ja vanhemmuudesta haaveileville, suunnatusta. Vapaaehtoisia motivoidaan myös ottamaan vastuuta oman paikkakunnan ammattilaisten ja opiskelijoiden kouluttamisesta. Tavoitteena on myös, että vapaaehtoiset jaksavat työssään ja kokevat sen motivoivaksi ja

innostavaksi. Tavoitteena on että yhä useammalla paikkakunnalla innostutaan vapaaehtoisten organisoimista pienimuotoisista perheleireistä.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Vertaistoiminnan koordinaattori ottaa vuoden 2017 lopussa vertaistoiminnan aktiiveille tehdyn verkkokyselyn tulokset huomioon toimintaa kehittäessään.
- 23.–25.3.2018 järjestetään vapaaehtoisille vertaistojen jokavuotiset kehittämispäivät, jotka pidetään tällä kertaa kahden päivän sijasta kolmipäiväisinä.
- Kehittämispäivillä panostetaan ryhmäytymiseen, hyvien kokemusten ja käytäntöjen jakamiseen sekä tarjotaan koulutusta ja virkistäytymistä.
- Vertaistoiminnan koordinaattori pitää aktiivisesti yhteyttä paikallistiimien vapaaehtoisiiin, toimii tukijana ja innostaja sekä avustaa konkreettisesti etenkin toiminnan alkuun saattamisessa.
- Koordinaattori vierailee mahdollisuuksien mukaan paikkakunnilla tapaamassa vapaaehtoisia ja vertaisryhmäläisiä sekä mahdollistaa yhdistyksessä harjoitteluun suorittavien opiskelijoiden vierailut eri paikkakunnilla.
- Harjoittelijat voivat toimia alustajina tai järjestää lapsille pientä ohjelmaa.
- Paikallistiimien käsikirjan yhteydessä olevaa tekemisivinkkipankkia kasvatetaan jatkuvasti.
- Rakennetaan nettisivuille paikallistiimien materiaali- ja ohjepankki.
- Vapaaehtoisia muistetaan kehittämispäivien yhteydessä yhteisellä virkistäytymisellä, vuosilahjalla. Lisäksi heitä muistetaan pienimuotoisella joululahjalla.

Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten koulutukset vuonna 2018

Loppuvuodesta 2017 vapaaehtoisille tehdyn kyselyn vastaukset käydään perusteellisesti läpi ja tehdään sen perusteella toimenpiteitä koulutusten suhteen. Jos toivetta ja tarvetta on, järjestetään työnohjausta alan opiskelijoiden suorittamana. Tällöin työnohjaaja matkustaa vapaaehtoisten luokseen kotipaikkakunnalleen. Kaksi kertaa vuodessa vuosikokousten yhteydessä on mahdollisuus järjestää työnohjausta yhteisesti kaikille vapaaehtoisille Helsingissä.

Vapaaehtoisia kannustetaan osallistumaan vertaisohjaajakoulutuksiin. Koulutukseen osallistuvien kulut korvataan.

- Setan, Perhesuhdekeskuksen ja Setan järjestöjen ensimmäinen yhteinen vertaisohjaajien peruskoulutusmoduuli järjestetään 28.–29.4.
- Nettivertaisohjaajakoulutusta tarjotaan uusille vapaaehtoisille. Nettivertaisohjaajakoulutus toteutetaan yhteistyössä Väestöliiton kanssa. Jos Väestöliitto ei tarjoa koulutusta riittävän usein tai kiinnostuneille sopivina viikonloppuina, vertaistoiminnan koordinaattori järjestää yhdistyksen vapaaehtoisten oman koulutuksen.
- Perhesuhdekeskus kouluttaa rakkaussuhdevertaisohjaajia
- Kehittämispäiviin kuuluu aina jonkinlainen koulutuksellinen osuus. Tapahtumaan osallistuneilta vapaaehtoisilta kerätään aina palaute, jonka pohjalta koulutukselliset osuudet suunnitellaan vapaaehtoisten tarpeita mahdollisimman hyvin vastaaviksi.
- Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa järjestetään yhteinen koulutus
- Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuutta osallistua myös ulkopuoliseen, esimerkiksi Kepan, KSL:n ja Sosten, koulutukseen.

4.3. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta

Iso osa perhelainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää ei edelleenkään huomioi sateenkaariperheitä, mikä aiheuttaa arjen vastoinkäymisiä perheille. Tähän haasteeseen Sateenkaariperheiden neuvontapalvelu pyrkii vastaamaan. Neuvonta on byrokraattis-käytännöllistä neuvontaa, ei

psykososiaalista tukea. Myöskään varsinaiseen juridiseen neuvontaan ei yhdistyksellä ole osaamista eikä resursseja. Perhesuhdekeskus tarjoaa psykososiaalista tukea perhesuhteiden tueksi erityisen haastavissa perhetilanteissa.

Apilaperheet ja erilaiset miesten perheet ovat perhemuotoja, jotka lainsäädäntö ja palvelujärjestelmä tunnistaa kaikista huonoiten. Näissä perheissä vanhempien asema ei usein ole juridisesti turvattua ja moni asia on vanhempien välisten sopimusten varassa. Näiden perheiden on kaikista haasteellisinta saada asiantuntevaa neuvontaa julkisilta palveluntarjoajilta. Vuoden 2016 aikana on tullut toistuvasti esiin, kuinka kahden kulttuurin perheet eivät saa tarvitsemiaan vastauksia miltään virallisilta tahoilta.

Tavoitteet:

Sateenkaariperheillä ja sellaista suunnittelevilla on mahdollisuus saada neuvoja niitä kaivatessaan. Perheet saavat tukea elämäntilanteisiin ja muutoksiin liittyviin haasteisiin ja heitä ohjataan tarvittaessa psykososiaalisen tuen piiriin. Lasta suunnittelevat ja tuoreet perheet saavat luotettavaa tietoa ja ohjeita byrokratian kiemuroihin ja lasten saamiseen liittyen.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Jatketaan neuvontapalvelun toimintaa puhelin-, sähköposti- ja chat-neuvontana.
- Helsinki Priden yhteydessä on kenellä tahansa mahdollisuus varata aika henkilökohtaiseen neuvontaan.
- Neuvontaa toteuttaa ennen kaikkea vertaistoiminnan koordinaattori. Hänen lisäksi neuvontatehtävää toteuttavat muut työntekijät, hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet. Lisäksi paikallistiimien merkitys neuvoina paikallisessa toiminnassa on korvaamaton. Neuvoa hakevat perheiden lisäksi opiskelijat, perheiden läheiset, ammattilaiset ja toimittajat.
- Perhesuhdekeskus tarjoaa lisäksi psykososiaalista tukea erityisen vaikeissa perhetilanteissa.
- Apilaperheiden ennalta ehkäisevää neuvontaa kokeillaan Perhesuhdekeskus-hankkeen puitteissa

Sateenkaariperheiden perhevalmennus

Sateenkaariperheiden perhevalmennus täydentää kunnan tarjoamaa synnytys- ja perhevalmennusta. Kurssilla (20 oppituntia) tarjotaan tietoa erityisesti sateenkaariperheiden perheellistymiseen liittyvistä erityishaasteista, käydään läpi perheiden oikeuksia etuuksiin, syntymässä olevan lapsen juridisen tilanteen turvaamiseen liittyvissä hakemuksissa, sateenkaariperheiden parisuhteen tyypillisistä sudenkuopista, kolmen ja neljän vanhemman perheiden erityishaasteista jne. Valmennus ei korvaa kunnan järjestämää synnytys-/perhevalmennusta vaan täydentää sitä. Valmennuksessa kouluttajina toimivat työntekijät, muut asiantuntijat ja sateenkaariperheelliset kokemuskouluttajat. Valmennuksen tarkemmat sisällöt löytyvät yhdistyksen kotisivuilta. Valmennus on osa yhdistyksen neuvontatehtävää, mutta on myös merkittävä vertaistuen foorumi.

Tavoitteet:

Tarjotaan ajanmukaista tietoa byrokratiasta selviämiseen. Tuetaan ongelmien ennaltaehkäisyä. Kiinnitetään tulevien vanhempien huomiota parisuhdehyvinvoinnin merkitykseen. Tarjotaan mahdollisuus muodostaa vertaisverkostoja ja saada vertaistukea.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Toteutetaan kaksi viiden luennon iltakurssia Helsingissä ja yksi viikonloppukurssi Mikkelin seudulla marraskuussa.
- Tiedotetaan perhevalmennuksen nettikurssista.

Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet

Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet ovat yhden illan avoimia keskustelutilaisuuksia, joissa kerrotaan sateenkaariperheellistymisen mahdollisuuksista ja annetaan perhettä suunnitteleville mahdollisuus kysyä asiantuntijalta. Tilaisuuksissa on mahdollista tutustua muihin lasta suunnitteleviin ja vanhemmuuskumppaneita etsiviin.

Tavoitteet

Tavoitteena on että kaikilla lapsiperheellistymisestä kiinnostuneet on saatavilla asiallista tietoa perheellistymisen vaihtoehdoista ja mahdollisuuksista. Paikalliset vapaaehtoiset rohkaistuvat itse järjestämään tilaisuuksia.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Kannustetaan ja tuetaan vapaaehtoisia järjestämään tilaisuuksia 3-4 kaupungissa vuoden aikana
- Jokaisen tilaisuuden jälkeen pyritään kasaamaan osallistujista oma alkutaipaleella-ryhmä, johon osallistuu lasta suunnittelevia, odottavia ja lapsen juuri saaneita.
- Tarjotaan alkutaipaleilaisille mahdollisuutta osallistua sateenkaariperheiden perhevalmennukseen.
- Hyödynnetään paikallisten perheiden innokkuutta olla tilaisuuksissa mukana kokemuskouluttajina.
- Järjestetään tilaisuuksia myös erityisille kohderyhmille, kuten miehille, sijaisvanhemmuutta tai sinkkuvanhemmuutta suunnitteleville ja monivanhempaisille perheille.

4.2. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta

Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä

Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä perheet ympäri maailman kokoontuvat yhteen erilaisiin tapahtumiin, jotka ovat iloisia ja näkyviä koko perheen tapahtumia. Päivä toimii tutustumisen väylänä ihmisille sekä näkyvänä tapahtumana se lisää ihmisten tietoisuutta sateenkaariperheistä. Tietoisuus taas vähentää ennakkoluuloja ja lisää sateenkaariperheiden hyvinvointia.

Tavoitteet:

Tapahtumia järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla. Yhä useampi perhe rohkaistuu mukaan toimintaan. Paikallismedia huomioi tapahtumat.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- 6.5.2018 järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla seitsemännen kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtumia.
- Tiedotetaan tapahtumista hyvissä ajoin kunkin paikkakunnan tiedotuskanavilla.

Pride-tapahtumiin perheisältöjä

Pridet ovat hyvin suosittuja tapahtumia, jotka runsaalla tapahtumatarjonnallaan keräävät suuren osallistujamäärän. Pride-organisaatioiden toimesta tiedotus tavoittaa sellaisia henkilöitä, jotka ovat olleet Sateenkaariperheet ry:n tiedotuksen ulottumattomissa. Prideille osallistuu paljon sellaisia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen edustajia, jotka eivät muuhun vertaistoimintaan osallistu. Perheille suunnatut tapahtumat tuovat uusia osallistujia etenkin paikallistoiminnan piiriin. Pride-tapahtumat toimivat matalan kynnyksen tutumisväylinä. Esittelypöytä ja lapsettomille suunnatut tilaisuudet lisäävät yhdistyksen näkyvyyttä lapsettomalle sateenkaarikansalle ja helpottavat heidän löytämistään yhdistyksen tarjoaman vertaistuen ja palveluiden pariin.

Tavoitteet:

Suurimmalla osalla paikkakunnista, joilla järjestetään Pride, on paikallisten vapaaehtoisten toimesta jotakin perheille suunnattua ohjelmaa. Yhä useampi tulee tietoiseksi yhdistyksen olemassaolosta ja löytää sen palveluiden pariin.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Pitkin vuotta ollaan mukana mahdollisimman monessa Pridessa ympäri Suomea.
- Innostetaan paikalliset järjestämään Pridessa perheohjelmaa sekä ottamaan hoitaakseen yhdistyksen esittelypöydän.
- Työntekijävetoisesti tai koulutetun vapaaehtoisen johdolla järjestetään mahdollisimman monessa Pridessa Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia.
- Erityiskohderyhmille (mies, trans) suunnattuja vertaistapahtumia sijoitetaan pride-tapahtumien yhteyteen

5. Tukipalvelut

5.1. Jäsenpalvelujen kehittäminen

Yhdistyksen jäsenmäärä on lähes kolminkertaistunut viidessä vuodessa ja on nyt reilut 900 henkilöä. Kasvu tulee jatkumaan. Kohderyhmän tosiasiallinen koko kasvaa voimakkaasti. Lisäksi jäsenten määrää kasvattaa yhdistyksen toiminnan laajentuminen. Esimerkiksi sateenkaariperheiden perhevalmennus on tuonut yhdistykselle paljon lisää jäseniä. Toimintansa kautta yhdistys tavoittaa satoja henkilöitä, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Kyselyiden mukaan suuri osa toimintaan osallistuvista ei jostain syystä ole jäseniä.

Tavoitteet

Jäsenet kokevat, että he ovat osa tärkeää kansalaisliikettä, ja haluavat tukea yhdistyksen tavoitteiden toteutumista pysymällä yhdistyksen jäsenenä. Ne jäsenet, jotka osallistuvat yhdistyksen toimintaan, saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot toiminnasta. Jäsenyyteen liittyvät prosessit sujuvat nopeasti ja ilman virheitä.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Lähetetään kaikille uusille jäsenille kattava uuden jäsenen tieto- ja materiaalipaketti
- Tehdään toinen vuosittaiseksi suunniteltu jäsenkysely alkuvuodesta
- Selvitetään yhteistä jäsenrekisteriä Setan jäsenjärjestö kentän kanssa
- Rekrytoidaan uusia jäseniä kaikissa itse järjestettävissä tapahtumissa, Facebookissa, uusien nettisivujen rekrytointisivulla ja yhteistyössä Setan kanssa.
- Tiedotetaan yhdistyksen toiminnasta, toimintamahdollisuuksista, päätöksenteosta, tapahtumista ja palveluista oikea-aikaisesti ja tehokkaasti, erityisesti uutiskirjeen ja jäsenkirjeiden muodossa (katso viestintä)

5.2. Viestintä

Ulkoisen viestintä

Tavoitteet

Yhdistyksen voimassa olevat perhepoliittiset tavoitteet ovat poliittisten toimijoiden ja palveluntarjoajien tietoisuudessa. Perheiden kanssa työtä tekevilla ammattilaisilla on tietoa sateenkaariperheiden tarpeista ja kokemuksista palveluissa. Yhdistyksen yhteistyökumppanit saavat tietoa ajankohtaisista asioista.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Tiedotetaan yhdistyksen uusista perhepoliittisista tavoitteista 2018–2022 ja hallitusohjelmataavoitteista 2019
- Tuetaan Setan ja Monimuotoiset perheet -verkoston maakuntavaalitavoitteita julkisuudessa
- Nostetaan yhdistyksen uusia tavoitteita aktiivisesti esille mediassa
- Tehdään julkilausumia yksin ja yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston ja muiden kumppanien kanssa.
- Kirjoitetaan lehtien mielipide-palstoille.
- Tuotetaan erilaisia kirjallisia materiaaleja ammatillisen työn tueksi (ks tiedon tuottaminen)
- Päivitetään ja täydennetään nettisivuilla olevaa materiaalia
- Jatketaan vuonna 2015 aloitettua Twitter-tiedotusta
- Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta sekä omasta toiminnastaan myös jakamalla esitteitään, tekemällä koulutuskäyntejä sekä osallistumalla erilaisiin seminaareihin ja tapahtumiin.

Sisäinen viestintä

Tavoitteet

Yhdistyksen toimintaan osallistuvat, jäsenet, vapaaehtoiset, luottamushenkilöt ja henkilöstö saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot yhdistyksen toiminnasta, kehittämisestä ja päätöksenteosta.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Julkaistaan sähköinen uutiskirje 6 kertaa toimintavuoden aikana, ja lähetetään jäsenille ja sidosryhmäkisterin 500 yhteistyökumppanille.
- Kehitetään perheille ja aktivisteille suunnattuja sisältöjä kotisivuilla.
- Vahvistetaan sateenkaarikentälle kohdistuvaa tiedotusta. Viestitään, että Sateenkaariperheet ry on sekä lapsiperheellisten että suunnittelijoiden ja haaveilijoiden yhteinen yhdistys. Vahvistetaan myös viestiä, että yhdistys on miesten, naisten ja muunsukupuolisten yhteinen yhdistys. Samoin mukaan mahtuu eri perhemuodot ydinperheistä apilaperheisiin ja kaikki siltä väliltä.
- Päivitetään yhdistyksen Facebook-sivulla ajankohtaista tietoa yhdistyksen tapahtumista, vaikuttamistyöstä ja mielenkiintoisia uutisia Suomesta ja maailmalta
- Julkaistaan päätösluettelot hallituksen kokouksista

5.3. Hallinto

Yhdistyksen toiminnan suuntauksista päättää yhdistyksen yleinen kokous, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Toimintasuunnitelman toteuttamisesta vastaa hallitus, jota johtaa puheenjohtaja. Hallitus kokoontuu 6-8 kertaa vuodessa. Hallituksen esittelijänä toimii toiminnanjohtaja. Yhdistyksen hallintoa ohjaa vuonna 2013 vahvistettu johtosääntö, joka sisältää myös henkilöstöhallinnon suuntaviivat. Muita ohjaavia asiakirjoja ovat paikallistoiminnan tavoitteet ja määrärahojen myöntämisen kriteerit sekä toiminta- ja rahoitussuunnitelma 2014–2022.

Tavoitteet

Huolehditaan, että yhdistyksen hallinto tukee suunnitelmallista ja tehokasta perustehtävän toteuttamista ja tarkkaa taloudenpitoa. Hyvä hallinto huomioi kaikki yhdistyksen toimijat.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Järjestetään kevätkokous la 24.3. paikallistoiminnan kehittämispäivien yhteydessä Helsingissä.
- Syyskokous järjestetään marras-joulukuun vaihteen tienoilla, mahdollisesti 24.11. Syyskokous pyritään järjestämään samalla paikkakunnalla Setan edustajakokouksen kanssa, ja saman viikonlopun aikana.

Seuranta ja arviointi

Sateenkaariperheet ry:n hallitus ja vuosikokous seuraavat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista raportoinnin sekä toimintakertomusten ja -suunnitelmien avulla. Hallituksen asettamat työryhmät kehittävät ja valvovat tavoitteiden toteutumista. Työntekijät raportoivat hallitukselle toiminnan toteutumisesta. Keskeisimmille toiminnoille laaditaan tarkennetut toimintasuunnitelmat. Keskeisimmistä toiminnoista, osallistujamäärästä ja yhteydenotoista pidetään kirjaa ja seurataan kysynnän kehittymistä. Jäsenistölle tehdään kerran vuodessa jäsenkysely, jolla kartoitetaan jäsenten toiveita, tarpeita ja kokemuksia yhdistyksen toiminnassa mukanaolosta. Leireistä ja perhevalmennuksista kerätään aina palaute osallistujilta. Vaikuttamistoimintaa arvioidaan yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa osana Kaikkien perheiden Suomi –hanketta.

Henkilöstö

Vuoden 2018 alussa yhdistys työllistää kahdeksan työntekijää, joista viisi hanketyöntekijöitä. Toimintavuoden aikana rekrytoidaan yksi hanketyöntekijä lisää perhehoidon kehittämishankkeeseen.

Työntekijöiden osaamista ja jaksamista tuetaan säännöllisellä koulutuksella ja virkistyspäivillä. Esimiestyötä tuetaan johtosäännöllä, joka sisältää henkilöstöohjeen. Toteutetaan työterveyshuoltoa yhteistyössä Diacorin kanssa työterveyshuollon toimintasuunnitelman pohjalta. Tarjotaan koko henkilöstölle yleislääkäritasoinen sairaanhoito sekä liikunta- ja kulttuurisetelit.

Toimitilat

Sateenkaariperheet ry:n toimitilat sijaitsevat Helsingissä, Hämeentie 29. Toimitila on 230 neliön kokoinen ja koostuu kahdeksasta työhuoneesta ja kahdesta ryhmätilasta. Toimitilassa on riittävästi tilaa myös tuleville hankkeille.

Talous

Yhdistyksen taloudelliset resurssit ovat kasvaneet vauhdikkaasti ja kasvu tulee jatkumaan. Rahoituspohja on monipuolinen, mutta hankerahoitukseen painottuva. Veikkauksen lisäksi toinen päärahoittaja on opetus- ja kulttuuriministeriö vielä vuonna 2018. Tämän jälkeen OKM:n rahoittama viimeinenkin hanke päättyy. Muita rahoittajia ovat Kansan sivistystyön liitto, ulkoministeriö sekä Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungit. Toimintaa rahoitetaan ajoittain myös apuraharahoituksella. Tuottoja saadaan lisäksi osallistumismaksuina, lähinnä leiritoiminnasta. Näillä tuotoilla katetaan osa leirikeskusten perimistä maksuista. Oman varainhankinnan tuotot ovat jäsenmaksuja, lahjoituksia ja pienehköjä tarvikemyynnin tuottoja.

Vuoden 2018 budjetissa varsinaisen toiminnan kaikki kulut ovat 711 500 euroa. Yleisavusteisen perustoiminnan kulut ovat 264 000 euroa. Perustoiminnan kuluja on lisätty seuraaviin käyttötarkoituksiin: paikallistoiminnan toimintakuluihin, valtakunnallisen vertaistoiminnan toimintakuluihin ja vertaistoiminnan kehittämisen toimintakuluihin. Lisättyjen kulujen kattamiseksi haetaan 21 000 euron korotusta yleisavustukseen.

Toimenpiteet vuonna 2018:

- Talouden seuranta toteutetaan vuosittain vahvistettavan taloussäännön mukaisesti.
- Taloussuunnittelua ohjaa hallituksen vuonna 2014 vahvistama Toiminta- ja rahoitussuunnitelma 2014–2021

Paikallistoiminnan määrärahat jaetaan ja niiden käyttöä valvotaan vuonna 2014 vahvistettujen kriteerien perusteella